

Raaltöödeldav eesti keel (RTEK)

Piiratud loomuliku eesti keele
mooduli prototüüp
teadmushaldusplatvormidele

ELIKO Tehnoloogia Arenduskeskus: Martin Luts

Daniel Tikkerbär

Monika Saarmann

Marius Kutateladze

Mis on piiratud loomulik keel (CNL)

- Piiratud loomulikud keeled (ingl.k. *Controlled Natural Languages*) on tehiskeeled, mis kasutavad eesmärgipäraselt valitud alamhulka loomulikest keeltest
- Piiratud loomulikud keeled hõlbustavad:
 - inimestevahelist suhtlust
 - inimene-masin kommunikatsiooni (raaltöödeldav, sageli I järku loogikasse teisendatav)
- Tänapäevaks on CNL maailmas loodud vähemalt 8 keele baasil

Projektist

- **Piiratud loomuliku eesti keele mooduli prototüüp teadmushaldusplatvormidele**
 - Projekti algus 2010. aastal
 - Finantseerimine programmist 110 000 krooni
- **Eesmärk: raaltöödeldava eesti keele raamistik**
 - Kasutajate sihtrühmade, rakendusvaldkondade kaardistamine
 - RTEK omaduste määratlemine
 - RTEK korduvkasutatavate ressursside kaardistamine
- **Täitja: ELIKO Tehnoloogia Arenduskeskus**
 - Tark keskkond
 - Meeskonnas hetkel 4 liiget

Kuidas toimub RTEK loomine

1. Kasutajate tähelepanu pälvimine (RTEK ärinõuded, -väärtus)
2. Kasutuslugude kirjeldamine (OpenUP raamistik)
3. Keele omaduste määratlemine
4. Keele elementide projekteerimine

Artiklid

- Wyner et al “On Controlled Natural Languages: Properties and Prospects”. 2010. Proceedings of the Workshop on Controlled Natural Language (CNL 2009), Lecture Notes in Computer Science 5972
- Luts et al “Towards a Community-Driven Controlled Natural Languages Evolution”. September 2010 Italy. Pre-proceeding of the 2nd Workshop on Controlled Natural Languages

Rakendusvõimalused

- Semantilisel sarnasusel põhinev infootsing
- Ontoloogia haldus
- Suhtlemine targa keskkonnaga
- Digiteeritud objektide kirjeldamine
- Masintõlge – reeglipõhine (UNL, GF), interlingua
- Infosüsteemide arendus, integratsioon
- ...

Arendustegevused

- RTEK projekteerimine ja realiseerimine
- Masintõlke suund:
 - Grammatical Framework (GF) eestindamine
 - Universal Networking Language (UNL) eestindamine
- Koostöö targa keskkonna arendajate, tõlkijate ja mäluasutustega

Täna! Küsimusi?

<http://www.keeletehnoloogia.ee/projektid/piiratud-loomuliku-eesti-keele-mooduli-prototuu>

Martin.Luts@eesti.ee

Daniel.Tikkerbar@eesti.ee